

at Forslaget var opgjort alene efter finansielle Hensyn, og hvis man med Føje havde kunnet sige dette, er det ingenlunde givet, at dermed var sagt noget Dødt, at man derved gjorde det udarbejdede Forslag nogen farlig Behreidelse; thi væsentlig maa dog aabenbart et Statsforslag være baaret af finansielle Hensyn, altsaa ogsaa et Toldforslag. Det eneste andet Synspunkt, under hvilket det kunde være udarbejdet, maatte jo være under Beskyttelses-synspunktet; thi Et af Lo. enten maa et Toldtarifforslag være udarbejdet væsentlig under det Synspunkt, at man gennem protektionistiske Toldsatser kan fremme Landets Industri, eller det maa væsentlig udarbejdes under finansielle Hensyn. Nu tror jeg, at man vil være enig med mig i, at det Toldforslag, som nuomstunder skal fremkomme, ikke væsentlig kan være udarbejdet under protektionistiske Hensyn, men maa væsentlig være udarbejdet under finansielle. Men, som sagt, det er ikke udarbejdet udelukkende med finansielle Hensyn for Øie; det er tillige udarbejdet med det Formaal for Øie, at vise Respektfuldhed til forskjellige Sider, saavidt det er muligt gennem en Statte Lov, der er udarbejdet i den Hensigt, saavidt muligt at lette Handel og Omsetning. Det er imidlertid som sagt en Selsølg, at der har maattet tages væsentlig finansielle Hensyn, og at fremfor Alt Finansministeren ved Udarbejdelsen af Lovforslaget stadig har maattet gjøre sig Rede for, hvorledes Aarets Indtægter og Udgifter, hvorledes de kommende Aars Indtægter og Udgifter ville stille sig med de Krav, som efter en rimelig Beregning ville blive gjorte, og med de Midler, som efter en rimelig Beregning haves til disse Kravs Fyldestgjørelse. Jeg gad vidst, hvad det ærede Thing ved Slutningen af f. Ex. en Finanslovsforhandling vilde sige til en Finansminister, som i Begyndelsen havde glemt dette. Man kan ved Begyndelsen af Statte Lovs Forhandling være i den Stemning, at man blot tænker paa de Sættelser, man ønsker; det er en meget behagelig Stemning at hengive sig til, men det fordres nu engang af det ærede Thing, og det fordres af Finansministeren, at man ikke for længe vugger sig i disse behagelige Stemninger, men at man maa gjøre sig Rede og Nødtighed for den nøgne Virkelighed og høre sig for dens uafviselige Krav. Det ærede Medlem, som igaar først havde Ordet (Auber), var dengang ikke kommet videre, end at han sagde, at Finansministeren gjorde Krav paa at beholde de f. t. a. d. g. l. t. i g. e. n. d. e. Toldindtægter. Idag har han imidlertid rettet denne Paastand, og jeg skal derfor ikke dvæle længere ved den. Det er ved Bedømmelsen af dette Toldlovsforslag et meget væsentligt Punkt, at der ikke samtidigt er stillet noget Forslag om nogen pieblittelig Dækning af den Indtægtsnedgang, som maa antages at fremkomme, hvis Lovforslaget bliver til Lov. Det ærede Medlem har nu vel villet gjøre gjældende, at man i den Henseende gjerne freidig kunde gaa langt videre, idet

han vilde paastaa, at af en Nedsættelse i Toldsatserne vilde usejlsbarlig en større Indtægt fremkomme paa Grund af den hele lettede Omsetning. Ja, mine Herrer, denne almindelige Sætning kan være sand og den kan være usand, aldeles efter Maaden, hvorpaa de Forandringer gjøres, som iværksættes ved Toldloven. Jeg har nylig med megen Forgiøvelse gennemlæst de Forhandlinger, som nu for omtrent 10 Aar siden førtes om Toldloven af 1863; det er virkelig meget interessante Forhandlinger, som man med Tilfredsstillelse vender tilbage til efter længere Tids Forløb. Den Gang blev det sagt, at det Fremskridt, som kunde gjøres ved den foreslaaede Lov, var forholdsvis ringe. Denne Paastand fremkom ifor i Begyndelsen meget stærkt; efterhaanden var der dog et langt overveiende Flertal, som tog de faktiske Forhold saa meget i Betragtning, at det ikke fastholdt de Slutninger, som i Begyndelsen Nogle havde været tilbøjelige til at uddrage ved en almindelig Bedømmelse af Forslaget, nemlig at det var et Fremskridt, der var saa lidet, at det ikke var Umagen værd at gjøre det. Da Lovforslaget fremkom første Gang — jeg veed ikke, hvormange ærede Medlemmer der erindre det —, som den meget betegnende Yttring, at hvis Forslaget var kommet 25 Aar tidligere, vilde det have været et Mesterværk, men nu var det for lidet eller Intet at regne, da det fremkom i Aaret 1862. Den samme Mand, som sagde dette, var imidlertid — det være sagt til hans Ære — en af dem, som virksomst bidroge til at nedstemme de vidtgaaende Fordringer, saa at Lovforslaget i det følgende Aar blev til Lov. Efter den Maade, hvorpaa de forskjellige Toldnedsættelser dengang bleve gjorte, har det vist sig, at der kan ske Nedsættelser, som, navnlig efter længere Tids Forløb, føre til en virkelig Toldforhøielse; men, mine Herrer, der er i disse Dage fremkommet mange Antydninger, mange Dissur om Forandringer i Toldsatserne, mange Forslag dertil, om hvilke jeg er aldeles overbevist, at hvis det Umulige skete, at de bleve til Lov, skulde det modsatte Resultat nok vise sig som den nødvendige Følge deraf. For blot at nævne een Ting — det er aldeles klart, at naar man slaar Ønen ihjel lægger den ikke længere Væg — naar man aldeles hæver Tolden paa visse Artikler, skal der i det Mindste for disse Artikler, ikke derved fremkomme nogen forhøiet Indtægt. Den Maade, hvorpaa flere ærede Talere f. Ex. have udtalt sig om Skibsafgiften, den Maade, hvorpaa man har udtalt sig om en Række andre Sættelser, er en saadan, at hvis der i Genhold her til stilledes Forslag, og hvis som sagt det Umulige skete, at disse bleve til Lov, vilde det usejlsbarlig vise sig, i hvilken Grad man var kommen nærmere til det fantastiske Maal at afflasse al Told. Det er ganske vist, at saadanne Forestillinger, at man ved Nytte skulde kunne arbejde hen til al Tolds Af-